Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIV. № 70 JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, APRIL 12, 1977 CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СУБОТА, 12-го КВІТНЯ 1997 р. Ч. 70 РІК CIV.

УКРАЇНА РИЗИКУЄ ВТРАТИТИ ДОПОМОГУ ЗСА

Київ. — Реформи в українській економіці настільки повільні, що ЗСА може позбавити Україну статусу третьої після Ізраїлю і Єгипту держави в отриманні фінансової допомоги, повідомило 9-го квітня агентство Ройтерс, покликаючись на одного економіста.

Згідно з цим економістом, Україна тепер стоїть ближче ніж будь-коли до втрати певної допомоги з боку ЗСА. Він додав, що у Вашінгтоні вже були заклики обмежити економічну допомогу Києву.

Цю заяву він зробив, реагуючи на призначення провідного банкіра Сергія Тігіпка віцепрем'єр-міністром з питань економічної реформи. Як відомо, С. Тігіпко замінив на цьому пості Віктора Пинзеника, який зрезигнував минулого тижня, незадоволений повільним ходом економічних перетворень.

Україна має отримати цього року 675 млн. дол. американської допомоги на підтримку реформ, сільського господарства і знищення совєтських ракетних установок. Однак дії Уряду і парламенту ставлять це під загрозу.

9-го квітня, на другий день після того, як Президент Леонід Кучма прийняв резигнацію В. Пинзеника, який застерігав, що економіка перебуває на переломовому етапі, Верховна Рада скасувала для чужоземних інвесторів податкові пільги. Закордонні підприємства, які вже давно нарікають на корупцію і суперечливі закони, після цього, очевидно, прискорять свій вихід з України.

Призначення новим віцепрем'єром з питань економічної реформи С. Тігіпка, який не має досвіду праці в Уряді і є земляком Л. Кучми та прем'єра Павла Лазаренка, також насторожило західних економістів і аналітиків.

Колишній голова Національного Банку України Вадим Гетьман, назвавши призначення С. Тігіпка позитивним кроком, застеріг: „Він розумний, але Україна тепер не потребує експериментів".

37-річний С. Тігіпко, за освітою металург, має репутацію енергійного керівника і його колеги вважають, що новий віцепрем'єр добре даватиме раду зі своїми обов'язками.

Однак перед С. Тігіпком стоїть нелегке завдання протягнути через парламент пакет економічних реформ і переконати західних інвесторів в тому, що з відходом В. Пинзеника реформи продовжуватимуться.

Верховна Рада до цього часу не прийняла бюджет на цей рік і Л. Кучма заявив, що Україна може обійтися без нового бюджету до липня.

Минулого року В. Пинзеник сказав, що урядові більше зацікавлені у наповненні своїх кишень, ніж у впровадженні справжніх економічних реформ.

Депутати відкинули кандидатуру В. Ланового на голову ФДМ

Київ. — Верховна Рада відхилила кандидатуру номінованого Президентом Володимира Ланового на пост голови Фонду Державного Майна (ФДМ), повідомило 9-го квітня агентство Ройтерс.

В. Лановий, який є діючим головою цього фонду від минулого місяця, повинен був набрати 226 голосів, однак за нього проголосувало 148, а 108 було проти.

Голова парламенту Олександер Мороз сказав, що В. Лановий продовжуватиме виконувати обов'язки голови ФДМ. Попереднього голову цього фонду Юрія Єханурова призначено в лютому міністром економіки. О. Мороз додав, що парляментарна комісія має визначити, чи відновлювати кандидатуру В. Ланового, чи висувати когось іншого.

За словами одного з депутатів, реформатори голосували проти В. Ланового, вважаючи його недостатнім реформатором, в той час як комуністи були проти нього, вбачаючи в ньому надмірного реформатора.

За короткий час виконання обов'язків голови ФДМ В. Лановий, який є також головою Міжнародної валютної біржі в Києві, пообіцяв закінчити приватизацію середніх і великих підприємств і збільшити випуск облігацій на українських ринках акцій.

Китай стрімко збільшує свій військовий потенціял

Вашінгтон. — У рапорті Департаменту оборони, розповсюдженому у Конгресі, стверджується, що протягом наступного десятиріччя Китай перетвориться у „могутню військову державу".

Щоправда, автори цього документу передбачають, що китайці „віддаватимуть перевагу не збільшенню військової сили, а економічному розвиткові і господарській модернізації як основі величі країни". В той самий час звіт не виключає, що Китай збільшить свої збройні сили „до тієї міри, що зможе вступити у поєдинок з будь-яким потенційним ворогом в регіоні і перемогти його звичайними збройними силами, а також зможе відбити будь-яку глибальну стратегічну загрозу своїй безпеці".

Згідно зі звітом Пентагону, за десять наступних років Китай може виготовити до 1,000 нових стратегічних ракет.

Все ж спікер Палати Репрезентантів Нют Гінгріч, який нещодавно відвідав Китай, вважає його озброєння „надто застарілими". Виступаючи з цього приводу на пресовій конференції в Конгресі, Н. Гінгріч порадив „не перебільшувати ні маштабів китайського ринку і загрози китайського економічного посилення, ні розмірів його збройних сил".Але коли мова зайшла про минулорічні ракетні маневри Китаю біля берегів Тайвану, то Н. Гінгріч визнав, що треба старанно зміцнювати американську систему протиракетної оборони.

Японські чиновники затаювали важливу інформацію

Токіо. — Великий скандал спричинила в Японії спроба чиновників приховати правду про вибух, пожежу і витік радіації на підприємстві в Токаймура,115 кілометрів від столиці, яке переробляє радіоактивні відпади.

Науково-технічне бюро країни призначило екстренну повторну перевірку цього підприємства, оскільки з'ясувалося, що керівники державної корпорації проєктування атомових реакторів і ядерного палива фальсифікували офіційний звіт щодо інциденту, який насправді є найбільш поважний в історії японської атомової промисловості.

Отже, 11-го березня в одному з цехів в Токаймура, де радіоактивні відпади змішувалися з рідким асфальтом для дальшого захоронення, одна за другою виникли дві пожежі і стався вибух, що за силою дорівнював детонації декількох десятків кілограмів тротилу.

Після вибуху керівники корпорації зробили все, щоб приховати або хоч би применшити маштаби події. З багатогодинним спізненням вони подали звіт до місцевих властей, а прем'єр-міністер Японії Рютаро Гашімото дізнався про інцидент тільки з телевізійної програми новин. Керівники корпорації спочатку взагалі заперечували факт витікання радіації, відтак стали впевняти, що опромінення не вийшло за межі підприємства, однак в результаті перевірки незалежних експертів змушені були визнати правду.

У Криму відбудеться конкурс-фестиваль

Вашінгтон (Амбасада України). — Від 15-го до 20-го травня ц. р. у таборі „Артек" у Криму будуть проводитись фінальні тури фестивалю „Наша земля — Україна".

Почесним головою конкурсу є Президент України Леонід Кучма, а співголовами Організаційного комітету визначені віце-прем'єр-міністер Іван Курас, міністер у справах сім'ї та молоді Сюзанна Станік, директор Інституту українознавства Петро. Кононенко. До складу комітету входять міністер освіти Михайло Згуровський, міністер культури і мистецтв Дмитро Остапенко, голова Української Всесвітньої Координаційної Ради Іван Драч та інші.

Конкурс пройде у трьох турах у секціях: література (поезія, проза, драматургія), історія, українознавство, мистецтво (творчі ансамблі, вокальне мистецтво, живопис та музика). Перебування учасників конкурсу та гостей у таборі „Артек" здійсняться за рахунок комітету. Переїзд до табору та повернення додому на власний рахунок.

Комітет запрошує всіх бажаючих взяти участь у фінальних турах конкурсу-фестивалю „Наша земля — Україна". Заяви про участь слід слати на адресу Інституту українознавства, 252017, Київ, бульв. Т. Шевченка, 14, кімн. 100. Більш детальні інформації можливо отримати телефоном: (38044) 225-0234.

Злочинність зменшилася

Київ. — В Україні знизилась за один рік злочинність, однак рівень її залишається все одно високим, повідомила УНІАР, покликаючись на міністра внутрішніх справ Юрія Кравченка.

„Кількість злочинів в Україні у першому кварталі нинішнього року зменшилася на 3.6 відс. у порівнянні з відповідним періодом 1996 року", — сказав 8-го квітня на пресконференції міністер. Однак Ю. Кравченко також визнав, що останнім часом міліція вилучила таку кількість зброї і набоїв, „якою можна було б озброїти дивізію".

Міністер повідомив, що у сфері зовнішньоекономічної діяльности розкрито майше 300 злочинів, що в чотири рази перевищує розкриваність таких злочинів у минулому році. Від початку року розкрито майже 1,000 злочинів, скоєних у банках, 1,200 — у системі фінансів і кредитів, майже 600 випадків шахрайства з фінансами і понад 400 злочинів у сфері приватизації. Крім того, розкрито 906 випадків хабарництва у галузі інвестицій і торгівлі ресурсами, внаслідок чого до кримінальної відповідальности притягнуто 1,700 урядових осіб.

Ю. Кравченко сказав також, що впродовж першого кварталу цього року тільки в Криму розкрито 10 вбивств на замовлення.

Підсумком же розкриття злочинів торік стало повернення до державного бюджету 74 млн. гривень.

Встановлюватимуть ґазові лічильники

Київ (УНІАР). — Відбулося засідання Комісії з питань паливно-енергетичного комплексу, транспорту і зв'язку, на якому обговорювалося питання про стан впровадження у комунально-побутових господарствах газових лічильників. У засіданні брали участь голова Держкомстандарту України Тетяна Кисельова, представники від Антимонопольного комітету, Міністерства Економіки, Міністерства Машинобудування, Військово-Промислового Комплексу і Конверсії, Державної агенції реконструкції та розвитку.

Учасники засідання ухвалили рішення рекомендувати Верховній Раді України прискорити випрацювання та ухвалення закону про природні монополії, а також розглянути під час Дня Уряду 13-го травня питання щодо впровадження у побут газових лічильників українського виробництва.

Заступник голови Державної агенції реконструкції та розвитку Володимир Ігнащенко повідомив, що закінчується випрацювання проєкту кредитної угоди між Урядом України та Европейським банком реконструкції і розвитку щодо впровадження газових лічильників. За попередніми даними в угоді передбачається, що Европейський банк реконструкції та розвитку надасть Україні 80 млн. дол. кредиту на закупівлю 1,100,000 лічильників для безкоштовного встановлення їх у помешканнях на Дніпропетровщині.

Вибрано нову Управу УІТ

Кент., Огайо. — Наслідком виборів Українського Історичного Товариства, переведених Номінаційною комісією, до якої входили д-р О. Домбровський (голова), д-р О. Ґерус (Вінніпеґ), заступник голови і д-р Ярема Раковський, секретар, вибрано нову Управу. Вибори перепроваджено кореспонденційним шляхом.

Товариство очолив проф. Любомир Винар, заступником голови став проф. Олександер Баран (Вінніпеґ), генеральним секретарем і касиром проф. Олександер Домбровський, секретарем і референтом міжнародних зв'язків проф. Олександер Сидоренко (Арізона); члени: проф. Михайло Брайчевський (Київ, голова Київського осередку УІТ), проф. Аркадій Жуковський (Париж), д-р Богдан Клід (Едмонтон), проф. Микола Ковальський (Острог, голова Осередку УІТ на Волині), проф. Стефан Козак (Варшава, Варшавський у-нів), д-р Андрій Сороковський (Гарвардський університет, ҐУРІ), проф. Теодор Цюцюра (Торонто); Контрольна комісія: проф. Василь Омельченко, голова, проф. Олег Ґерус, член, проф. Ярема Раковський, член, проф. Юрій Олійник, альтернативний член.

Продовж минулої каденції УІТ поширило свою діяльність в Україні, де зараз існують осередки УІТ ім. М. Грушевського в Києві, Острозі, Ужгороді, Галичині (Львів і інші міста), а найновіший осередок постав у грудні в Черкасах. Також у Редакційну колегію „Українського Історика" входять історики з України, а співредактором журналу від 1992 року є видатний археолог і історик Михайло Брайчевський, професор Університету „Києво-Могилянської Академії". В Австралії представником УІТ є проф. Володимир Мотика. Згідно із прийнятим договоренням, за діяльність УІТ в Канаді відповідає перший заступник голови.

В УІТ є дві категорії членів: дійсні — члени дослідники і члени — любителі історії. Переважно передплатники „Українського Історика" стають членами-прихильниками (любителями УІТ). В Торонто існує Осередок прихильників УІТ ім. Олександра Оглоблина, що його очолює д-р Фішер-Слиж.

В дальшому пляні є поширення членства УІТ і тим самим збільшення допомоги Україні, куди надсилається біля 800 томів „Українського Історика" і інших видань УІТ. УІТ піддержує постання і розбудову Музею ім. М. Грушевського в Києві, а недавно дало ініціятиву для зорганізовання „рятункової акції Львівської Бібліотеки ім. В. Стефаника спільно з Українським Народним Союзом. УІТ видає такі серії: „Історичні монографії", „Грушевськіяна", „Мемуаристика", „Епістолярна спадщина", джерельні матеріяли". Видання публікуються в українській і англійській мовах.

В Україні УІТ включився в розбудову української наукової історіографії.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

НАДІЇ НА ДЕРЖАВНУ ПОЗИКУ

КИЇВ. — Міністер Фінансів України Ігор Мітюков на пресовій конференції в Кабінеті Міністрів висловив свої погляди на фінансові проблеми. За його словами, найреальнішим джерелом фінансування державного бюджету є випуск облігацій внутрішньої державної позики. Цінні папери вже надруковано і вони невдовзі надійдуть до банків. Підготовано і пакет угод щодо обслуговування цінних паперів комерційними банками. Водночас іде активний пошук альтернативних джерел надходжень до бюджету. Передбачається випуск так званих евробондів, які дадуть змогу здійснювати зовнішні позики. Мітюков також зазначив, що відносини між Міністерством Фінансів і Національним Банком України відповідають вимогам найвищого професійного рівня.

П.ЛАЗАРЕНКО ЗУСТРІВСЯ З ДЕПУТАТАМИ

КИЇВ. — Прем'єр-міністер України Павло Лазаренко зустрівся з представниками більшости груп і фракцій Верховної Ради України. Під час зустрічі депутати висловилися за доцільність прийняття нового державного бюджету на діючій податковій основі. Заступник голови Верховної Ради України висловив певність, що нової податкової бази у квітні цього року під бюджет 1997 року прийняти не вдасться. "Бюджет на 1997 рік — це перехідний бюджет. До кінця 1997 року ми повинні підготуватися до прийняття бюджету на 1998 рік на новій податковій основі", — сказав Мусіяка і закликав цьогорічний бюджет прийняти на нинішній податковій базі, внісши кілька змін і доповнень до деяких податкових законів, які найбільше впливають на формування дохідної частини бюджету. Після того працювати над новими податковими законами дуже динамічно і схвалити їх у квітні-травні, щоб до червня подати, а до 1-го липня затвердити бюджетну резолюцію. П. Лазаренко розповів про заплановані істотні зміни в Уряді. Вони передбачають перехід від галузевого до функційного принципу керівництва, зменшення числа міністерств, управлінь і державного апарату. Імен Лазаренко не назвав, окрім Віктора Пинзеника. Останнього він звинуватив у бльокуванні переговорів з профспілками щодо погашення заборгованости.

НЕ ДОЗВОЛЯЮТЬ СТАВИТИ ХРЕСТИ

ЛЬВІВ. — Як повідомив голова польського консуляту Томаш Марек Леонюк, він зустрівся з головою Львівської обласної державної адміністрації Михайлом Гладієм і головою Міської Ради Василем Куйбідою. Обговорювалося питання реконструкції польського військового меморіялу на Личаківському цвинтарі. Справа в тому, що місцева влада заборонила здійснювати на цвинтарі будь-які роботи. "Багато людей, як в Польщі, так і в інших країнах не розуміють чому на цвинтарі не можна ставити хрести. Невже це по-християнськи — забороняти поважати пам'ять померлих?" — запитує дипломат.

ВІДЗНАЧАТИМУТЬ 80-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТАРИЗМУ

КИЇВ. — Верховна Рада України ухвалила постанову про заходи для відзначення 80-річчя українського парляментаризму. Проєкт цієї постанови підготував і вніс заступник голови Верховної Ради Віктор Мусіяка. Верховна Рада "з метою всебічного розкриття історії розвитку державности України" затвердила заходи для відзначення цього ювілею. У квітні відбудеться конференція "за круглим столом" на тему "Український парляментаризм: традиції і досвід". Організаторами конференції є парляментарна Комісія з питань правної реформи і редакція газети "Голос України". У травні-червні 1997 року в Харківському Університеті Внутрішніх Справ відбудуться читання, присвячені 80-річчю українського парляментаризму. У квітні-жовтні відбудеться конкурс наукових праць студентів юридичних факультетів на теми українського парляментаризму. В листопаді 1997 року в Києві відбудеться науково-технічна конференція на тему "80 років українського парляментаризму — шлях до незалежности та демократії". У вересні-листопаді передбачено організувати виставки, присвячені розвиткові українського парляментаризму. Через рік має вийти наукова книга, присвячена історичному розвиткові і сучасним проблемам українського парляментаризму.

СТВОРЮЮТЬ НАРОДНУ ПРОГРАМУ РЕФОРМ

КИЇВ. — Партія "Міжрегіональний Бльок Реформ" та Федерація Профспілок працівників кооперації та інших форм підприємництва оприлюднили звернення до політичних партій та організацій. В документі міститься заклик до спільних дій та залучення широких верств населення, їх творчого потенціялу до формування нового курсу економічних реформ — Народної програми реформ. Голова МБР, радник Президентка Л.Кучми з питань реґіональної політики Володимир Гриньов на пресовій конференції сказав, що "програми реформ, на жаль, ще немає", тому цим зверненням вони намагаються залучити інтелектуальні сили для створення механізмів, які дадуть змогу досягти мети: створення нормального капіталістичного суспільства на території України. МБР робить ставку на інтелект і приватну власність. Керівники партії щиро занепокоєні, що сьогоднішня "політика Президента фактично придушує підприємницьку діяльність". На думку В. Гриньова, "ті 60 відсотків невдоволених економічними реформами, незадоволені не метою цих реформ, а тим, як вони йдуть". Отже Народна програма реформ може стати тим документом, який дозволить зліквідувати відірваність економічних дій влади від життя конкретної людини.

У СВІТІ

ТИСЯЧІ ПАЛЕСТИНЦІВ ВИЙШЛИ на вулиці Геброну в середу, 9-го квітня, після похорону убитого жидівськими вояками палестинця, під час однієї із багатьох сутичок минулого вівтірка. Палестинські демонстранти знову закидали жидівських вояків камінням і доморобними вогняними бомбами, на що жидівські вояки відповіли гумовими кулями та сльозоточивим газом. Цим разом обійшлося без трагічних випадків, але 30 осіб були поранені.

РОСІЙСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ Борис Єльцин минулої середи, 9-го квітня, наказав попродати на публічному авкціоні всі урядові автомобілі закордонного виробництва. Цей наказ був спрямований на заспокоєння мільйонів громадян Росії, що знаходяться у скрутному економічному положенні в той час, як їхні урядові гасають вулицями Москви на „Мерцедесах", „Вольвах" і „Аудіс".

В АМЕРИЦІ

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ ДЕПАРТАМЕНТУ оборони заявили, що не мають жодних доказів крадежі чи саботажу пов'язаного зі зникненням минулого тижня воєнного літака типу А-10, зарядженого чотирма бомбами. Речник військово-летунської бази Дейвис-Монтан в Арізоні сказав, що нові радарні інформації з Денверу спрямували слідчих поширити коло пошуків.

У СВОЄМУ ЗВІТІ ОПУБЛІКОВАНОМУ в середу, 9-го квітня, Сі-Ай-Ей признається до нею допущеної помилки, котра закінчилася непоінформуванням військового командування американських збройних сил під час воєнних дій в околицях Перської затоки про те, що в одному із іракських складів зброї призначених на знищення, зберігається хемічна зброя. У результаті, понад 20,000 американських вояків були не захищені перед можливою для них небезпекою від цього отруйного газу, котрий атакує нервову систему.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.
Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200
Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com
Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
Головний редактор: Зенон Снилик
Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Кожна нація — від Бога

„Нація — понад усе; Нація — категорія вічна; Нація — категорія космогонічна. А значить — від Бога". Ця коротка і яскрава, мов блискавка, дефініція належить видатному ідеологові українського націоналізму Миколі Сціборському. Ось яке глибоке розуміння лежало у світоглядній основі нашого національно-визвольного руху. Тому він був, є і буде рухом найкращих, найчесніших людей, для яких боротьба за спасіння нації — то свята, Божа справа, а не тільки справа політичної та економічної влади.

Кожна без вийнятку нація — від Бога, як велика, так і найменша. Іноді малі ще й яскравіше засвідчують свою космогонічність, аніж великі. Наприклад, тибетці. Вони не мають своєї держави у юридичному розумінні, і це є їхньою трагедією. Але вони мають могутню і самобутню державу духу, в якій зберігають безцінні філософські та релігійні перлини, без яких наш світ відразу набагато збіднів би.

Від часу опублікування фундаментальної праці М. Сціборського минуло 60 літ. За ці десятиріччя людство багато пережило і багато зрозуміло, відбувся ґрунтовний злам у суспільній свідомості: імперіялізм, тоталітаризм, шовінізм закінчили самозганьбленням, для десятків поневолених народів відкрилася світла перспектива практичного втілення націократії — такого устрою, що поєднує в собі матеріяльний, економічно-технологічний розвиток з духовим „я" даного народу. Жива дійсність змусила по-новому поставитися до категорії „нація" навіть Америку, хоч вона, як нація, заснована на соціяльно-політичному фундаменті, а не на етнічному.

На жаль, і тепер, в кінці століття, яке рішуче відкинуло національний гніт, не припинилися страждання багатьох народів. На наших очах гине білоруська нація, близький сусід України. Огидно і страшно слухати маячню російського президента Єльцина, нібито білоруси, давши себе проковтнути неоімперській Росії, „відчувають радість і надію". Яку темну душу треба мати, щоб тішитися, коли поруч гине цілий народ.

Або візьмімо тих же тибетців. Китай ще не став остаточно демократичною державою і, мабуть, не скоро стане. Від народу Тибету силою відбирається його право на свою релігію, традиції і звичаї. Світе, обстань за тибетців, обізвися справедливою і твердою мовою на адресу Китаю! Тим часом віцепрезидент Ал Гор, відвідуючи недавно Пекін, ані словом не згадав про гостру тибетську проблему — якось, бачте, не пасувало: перед листопадовими виборами президент Билл Клінтон щедро гостив у Білому Домі китайських бизнесменів, які в цілях політично-економічної коньюнктури готові були так само щедро поповнити фонд Демократичної партії ЗСА.

„З наближенням нового століття Тибет може стати наріжним каменем для перевірки моральної рішучости Америки за кордоном",— пише в газеті „Ю-Ес-Ей Тудей" відомий американський кіноактор Ричард Ґер, який є співголовою організації „Міжнародна кампанія за Тибет". Ця моральна рішучість мала б стосуватися не тільки тибетців, але й білорусів, яким трагічно не щастить вберегти свою державну суверенність, та іншим колишнім підсовєтським республікам, над котрими знову почорніло небо від крил ненаситного двоголового орла російської імперії.

Не політична доктрина, тільки нація може встояти перед завойовницькою ордою. Тільки нація має у собі резервні сили для подолання всякої кризи. „Націоналізм — це революція, спрямована не лише до обновлення національного життя, але й до радикальної зміни перестарілих і паразитарних соціяльно-економічних відносин,— писав у своїй „Націократії" М. Сціборський. — Бо й після усамостійнення на Україні певний період проявлятимуться в ріжних сферах духового й суспільного життя негативні наслідки вікового поневолення, що вимагатимуть відповідних оздоровлюючих посередників. Для цього націоналізм включає в програму національної революції далекойдучі державотворчі почини, що в стані були б всебічно скріплювати розхитаний окупаціями організм нації... Суцільне, інтеґруюче світоглядове й політичне єство націоналізму не покривається з поняттям партії — явища неминуче часткового і диференціюючого цілість. Не панування над нацією, лише панування самої нації — ось місія, що перед нею стоїть і стоятиме організований націоналізм". Як бачимо, це не просто пророчі слова. Це— проєкт, якому найвищий час здійснитися.

В. Кульчицький-Ґут

КАБІНЕТНІ ТЕОРІЇ І ЖОРСТОКА ДІЙСНІСТЬ

Зараз по закінченні холодної війни почали появлятися на американському книжковому ринку більш чи менш амбітні спроби зформулювати концепційний кістяк, який міг би допомогти і звичайним громадянам, і творцям політики знаходити сенс у похолодновоєнному світі, розуміти, куди він прямує і як у ньому знайти своє місце.

Перша спроба Френсіса Фукуями підказувала досить пасивну поведінку. Запанував же ж бо у цілому світі демолібералізм, закінчилась історія, нічого робити, нудота. Найновіша спроба Самуела П. Гантінґтона зовсім заперечує теоретизування Фукуями, бо у нього немає перемоги демолібералізму, немає кінця історії, немає спокою. У нього світ багатополярний, у якому проходить зудар цивілізацій. Есей „Захід: унікальний не універсальний" у „Форейн Аффейрс" за листопад-грудень 1996 року. Книжка — „Зудар цівілізацій і переоблення світового порядку".

Хто такий Самуел П. Гантінґтон? Немає сумніву — не хто-будь. Поперше, він — професор Гарварду, директор Джан М. Олін Інституту стратегічних студій, голова Гарвардської академії інтернаціональних і обласних студій; подруге, один із рецензентів його праці назвав його сучасним Макіявеллі, інший рецензент представив його як „науковця, якого раніші праці давали блискучі аналізи ролі держави" та який „успішно дав виклик 'занепадницьким' арґументам Пола Кеннеді та інших".

Центральна теза Гантінґтона проста. „У похолодновоєнному світі, — каже він, — найважливіші відміності між народами є не ідеологічні, не політичні чи економічні. Вони є культурні". Ідентичності і льояльності пересуваються від держави до ширшої культурної дійсности — „цивілізації", і це пересунення витворює радикально відмінний світовий порядок. „Ґльобальна політика стає багатополярною і багатоцивілізаційною". В результаті цього конфлікти між цивілізаціями будуть частіші, як конфлікти всередині цивілізацій. А цивілізація — „це найвище культурне групування і найвищий ступінь культурної тотожности, визначені мовою, історією, релігією, звичаями, установами і суб'єктивною самоідентифікацією спільноти". Вичисляє він слідуючі цивілізації: індуська, ісламська, японська, православна, китайська, західня; дві можливі: африканська, південноамериканська.

Гантінґтон визнає, що держави залишаються ключевими факторами світової політики, але він переконаний, що вони все більше і більше визначатимуть їхні інтереси у цивілізаційних поняттях. А у результаті „вони співпрацюють і єднаються із державами, які мають подібну чи спільну культуру, і все частіше входять у конфлікти із країнами відмінних культур". І так постає новий багатополярний світ, у якому кожна із великих потуг є ядровою державою різних цивілізацій. Для православної цивілізації такою ядровою державою Гантінґтон визначає Росію.

І есей, і книжка набули широкого розголосу. От дещо із відгуків на есей, поміщених у „Форейн Аффейрс" за березень-квітень 1997 року: „Проблема із провокаційною тезою Гантінґтона є та, що вона несамовито перебільшена і, якщо ідеї визначних мислителів мають якийсь вплив у реальному світі, потенційно небезпечна". (Ґ. Джан Ікенберрі, проф. Пенсильванського університету).

„Всі оті накреслювання фронтів могли б бути не більше як академічна гра слів, якщо б Гантінґтон не видав виразно висловлений заклик до Заходу надягати бойову уніформу у підготові до зудару із незахіднім світом, який він передбачає. Небезпека, звичайно, в тому, що такий спосіб мислення має логіку самоздійснюючого пророцтва". (Тоні Смит, голова катедри політичних наук Тафтс університету).

„Його арґумент є слабий передусім тому, що він будує на ідеї культури, яка має так багато конкретної дефініції, як сніжинка у червні". (Брус Нусбавм, редактор редакційної сторінки „Бизнес Вік").

А про саму книжку: „Рецепти Гантінґтона для світового порядку є і морально неприйнятними, і політично небезпечними". (Пієр Гаснер у „Нешинел Інтерест", зима 1996-97 рр.). Інший рецензент, Стівен М. Волт, професор політичних наук Чикаґського університету, каже, що „Гантінґтон ніде не вияснює, чому льояльності пересуваються у спосіб, як то він представляє... Чому 'цивілізаційні' льояльності тепер перевершують націоналізм? Чому культура й етнічність вже більше не зосереджуються на державі, але на ширшому понятті 'цивілізації'? На ці питання Гантінґтон не дає відповідей". На думку ж рецензента, „це не цивілізації, що розцвітають у похолодновоєнному світі, це є націоналізм. Оце нехтування націоналізмом і є Ахілевою п'ятою цивілізаційної моделі". („Форейн Полісі", весна 1997 р.).

І тут, власне, жорстока дійсність сучасного політичного життя завдає смертельного удару кабінетним теоріям гарвардського професора. Для українського ж народу є особливо болючим піддавання усіх православних країн під опіку „старшого брата". От що каже С. М. Волт: „Через те, що китайська й ісламська цивілізації представляють найбільшу загрозу, Захід повинен визнати геґемонію Росії над православними країнами". Та ще Пієр Гаснер: „Якщо йдеться про Европу, то Гантінґтон твердить, що Европейський союз і НАТО 'повинні включити західні християнські держави Центральної і Східньої Европи', але одночасно Захід 'повинен визнати Росію відповідальною за вдержування безпеки між православними країнами та у районах, де православ'я переважає' — отже, полишає Росію у контролі над Балканами... Західні потуги не діяли б там навіть як рівноважники, як це вони робили у XIX столітті".

Рецензія Гаснера, видно, дуже заболіла Гантінґтона, бо у наступному числі згаданого журналу появилася його відповідь рецензентові. І от як то він борониться проти вище наведеного закиду: „Через те, що я доводжу, що Росія повинна відповідати за вдержання порядку у православному світі, Гаснер каже, що я 'полишаю Росію у контролі Балканів'... Неправда. Балкани, як це книжка наголошує, і як то повинно бути ясним для Гаснера, вміщають декілька цивілізацій і, як то я роблю ясним, вони є основним прикладом району, де про умови порядку мусять переговорювати ядрові держави цих цивілізацій". Отже, не народи, які замешкують Балкани, мають рішати про свою долю, але їхні „старші брати".

Так то собі бажає професор Гарварду, але народи Балканів таки мають свою власну думку і професорські приписи для них зовсім іґнорують. От інформує „Крищен Саєнс Монітор" з 21-го січня 1997 року: „Дух революцій 1989 року гуркотить на Балканах. Від Софії до Београду крик свободи лунає. У видовищах, які нагадують східньоевропейські революції 1989 року, народи почерез Балкани виходять на вулиці, щоб вимагати демократичних змін... Ці події представляють драматичну геополітичну зміну, — каже східньоевропейський дипломат. — Від 1989 року ці країни розглядалися як санітарний кордон між Росією і Заходом. Тепер, так виглядає, ці країни також посуваються у напрямі справжньої европейської інтеґрації'."

Це так про Болгарію і Сербію. А от що каже Джан Е. Тедстром, економіст РАНД, у „Вашінгтон Квортерлі" за весну 1997 року, про Румунію й Україну: „Румунія бажає сильно стати частиною Альянсу (тобто НАТО) і членом інших ключевих західніх установ... Останній поступ Румунії й інтенсивні дипломатичні зусилля переконати Альянс, що вона є добрим кандидатом до раннього допущення, збільшив зацікавлення цією часто недобачуваною країною".

А „Україна проголосила, що вона не залишатиметься невтральною на довшу мету, і починає втягатись у розмови зі Заходом про поширення і поглиблення відносин... Україна в останньому часі застосувала сміливі кроки і виявила бажання зформувати сильніші пов'язання з НАТО та Заходом... Через її розмір і геополітичне становище це є країна, значення якої для НАТО буде тільки зростати".

У згаданому вище есеї на ст. 41 Гантінґтон твердить, що „неминучим і логічним наслідком універсалізму є імперіялізм, але небагато оборонців універсалізму підтримують мілітаризацію і брутальне насильство, які були б необхідні для осягнення їхньої мети". А чи не був би „імперіялізм конечним і логічним наслідком" передання православних країн під опіку „старшого брата"? І чи професор Гантінґтон „підтримує мілітаризацію і брутальне насильство, які були б потрібні для осягнення" його мети?!

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про вічне повернення додому

Різні бувають повернення додому. Але чи є людина, яка їх не прагне? Чи є у когось бажання ніколи і нікуди не повертатися, залишитися у чужому морі, колихатися на незнаних хвилях, і так — у безмежність?

Найжорстокіше оце бажання повернутися додому огортає людину на схилі віку, коли пам'ять відтворює так виразно спомини дитинства, спомини ніби чогось дуже давнього, які стають щоразу виразніші за сьогодення, які як маятник повертаються із давнозабутими подіями та обличчями давно проминулих у часі й просторі людей. Тому може так багато осіб у цьому останньому етапі на цій землі має прагнення таки повернутися додому на той ославлений „вічний спочинок". Таке саме бажання мала Тоня, що ціле життя прожила для інших, а лиш одного хотіла для себе, а радше забагла собі у загробному житті хоч спочити на рідній землі.

Коли прийшла з Торонто сподівана, але сумна, вістка, що Тоня Горохович заснула назавжди, то прийшлося знову нам, нечисленним „залишенцям", думати про некролог, про посмертну згадку, а тим самим пройти ще раз спогадами через спільне життя наше, а перш за все спільне пластування. Усі ми, ті молодші та старші, знали Тоню саме з її праці в Пласті. Важко тепер уявити собі Пластовий Дім в Торонто без її привітної постаті, на тому чи іншому поверсі, завжди зайнятої при друкарській машинці, невідступно при б'юрку, від ранку до пізньої ночі. Довгими роками Пластовий Дім був попросту немов її домом, а що не мала близької родини, не мала власних дітей, тому віддавала серце усім дітям кожного віку, що приходили до неї і це було її ціле життя. Скільки років вона там була немов нерозривною частиною того „дому"? Скільки років ми завжди її там бачили? Здається, що більше, як пів сторіччя. Тоня і Пласт — Тоня і діти, це для нас усіх, що її знали, було самозрозумілим поняттям, незмінною частиною пластування.

Якось воно часто так діється, що коли знаєш когось дуже добре, а на добавок ще з ним і дружиш, то коли приходить той час, що треба робити реєстр його праці та його добрих діл, стаєте в розгубленні, неспроможні все достоменно збагнути і все розповісти, щоб ще раз показати тим, які цієї людини не знали, або бачили лише здалека, кого ми втратили і чого більш не буде. Тому тепер, коли прийшлося мені розповісти про це, що зробила Тоня у своему довгому, повному посвяти для інших житті, мені стало важко не тільки знайти відповідні до того слова, а просто важко перелічити все те добре, що вона виконала, як звичайний, самозрозумілий життєвий обов'язок. Там, де інші чекали б на дяку, на похвалу, Тоня уважала все це за звичайне виповнення її днів, за свою пластову життєву мету.

А тепер, коли її вже немає і я хочу розповісти про її життя, бачу перед очами одну і цю саму яву — тісненьку кімнату у Пластовому Домі, а між десятками паперів та актів у всіх закутинах при бюрку — Тоня. Не зважаючи на постійну зайнятість, вона завжди відкладала все, коли треба було вислухати когось із численних пластових чи шкільних „дітей". Але для всіх мала вона завжди теплий усміх і добре слово. Немов знову чую сьогодні її зрівноважений, тихий голос і бачу цей усміх, яким мене завжди вітала. А перед екраном серця, на якому тепер з'явилось більше спогадів, як нових переживань, пересуваються незатерті світлини з ясних спільних моментів пластових таборів, зустрічей, конґресів, конференцій. І дзвенить у вухах сердечний голос Тоні, до якої можна було завжди прийти, з кожною проблемою, з кожним смутком чи радістю. А таких, як я, було багато, бо вона для нас усіх була немов невід'ємною частиною родини, частиною того дому, за яким ми тут так якось безуспішно шукали і не могли його насправді знайти. Коли пишу ці рядки, наша Тоня може вже повернулася до своїх батьківських порогів! Там, на своїй Волині, вона віднайде своїх рідних, спічне поруч них і буде щаслива.

А нам, тим небагатьом, що разом із нею плекали цю тугу за домом стільки років, вона у споминах залишиться назавжди з нами. Але не буде вже до кого зайти, пошукати розради і відчуття того особливого тепла, яке Тоня так щедро нам роздавала, аж випалилася, як яскрава свічка, дотла.

О-КА

Омелян Твардовський

Тріюмф і трагедія Оксани Баюл

III

Які прикрість і розчарування пережили її численні прихильники, особливо з Української Спортової Централі Америки і Канади, коли прочитали в пресових органах і почули в радіо та телевізії, що олімпійська чемпіонка з фіґурної їзди на льоду Оксану Баюл вийшла в понеділок вранці, 13-го січня 1997 року, з шпиталя після того, як її вилікували від струсу мозку, наклавши 12 швів на поранення, одержані в автомобільній катастрофі. Цю вістку подало аґенство Ассошієйтед Пресс. Дальше були подані дані: 19-річня О. Баюл, яка мешкає в Симсбирі у власній 9-кімнатній віллі (вартістю около 450,000 дол.) дістала поріз на голові внаслідок дорожньої пригоди вночі з суботи на неділю. Згідно із звітом шпиталя Сейнт Франсис, О. Баюл вела автомобіль (Мерцедес-Бенс) і була під впливом алькоголю. Вміст алькоголю у її крові був 0.168 відсотка в той час, як леґальна в Коннектикат є 0.10 відсотка. Згідно зі стейтовим законом, неповнолітні водії автомобілів автоматично втрачають право їзди, якщо вміст алькоголю в крові перевищує 0.20 відсотка. Ще гірше, леґальним віком для вживання алькоголю в Коннектикат є 21 рік. В товаристві О. Баюл в часі випадку був 30-річний Арарат Закаріян, який зазнав зломання пальця. 14-го січня 1997 року Оксана була арештована, коли добровільно зголосилася до місцевої станиці поліції. Після короткого часу її відпустили на слово, що 27-го січня ц. р. вона з'явиться в місцевому суді, де остаточно западе рішення засуду.

Засоби масової інформації обширно й масово описували цю трегедію юної фіґуристки з України. У великій більшості автори, як і ряд відомих фіґуристів, радше співчувають Оксані, пригадуючи, що ця дівчина не зазнала в своєму короткому житті родинного тепла, втративши дворічною батька, який зник, а пізніше маму, що померла, коли їй було тільки 13 років. Брак повноцінного родинного середовища, теплоти в її юному житті є, мабуть, причиною тієї чергової трагедії Оксани. Додамо від себе, що незрозуміла сеперація Оксани від місцевої добре організованої української громади до деякої міри причинилася до цього лиха. Місцева українська молодь, священики і взагалі діючі українські установи неодноразово виявили щиросердечне ставлення до нашої чемпіонки і могли кожночасно стати їй в пригоді як рідні. Як вже згадано, УСЦАК і тисячі прихильників українського спорту дали вагомий доказ прихильности до нашої чемпіонки, яку вона, збагатившись, цілковито знехтувала.

Реаґуючи на запити американських репортерів, Віктор Петренко і його дружина Ніна відповіли: „Оксана стала неслухняна, ми часто говорили до неї, але вона хоче бути собою, самостійною і мати свободу. Сучасний достаток Оксани, коли вона має все, що забагне, є теж причиною. Може, цей скандальний випадок буде доброю лекцією для Оксани". Ряд знайомих американців твердять, що причиною нових труднощів Оксани безперечно є її блискавичне збагатіння, з яким вона, вихована в умовах бідности, не може дати собі ради.

Двократна олімпійська чемпіонка Катаріна Вітт, в минулому із Східньої Німеччини, пояснює із власного досвіду, що переключитися людині, тим більше в такому молодому віці, вихованій на Сході в нестатках, на Захід, де існують необмежені можливості, є дуже важко. Різниця велика в тому, що, як сказала Вітт, вона прибула на Захід, коли їй було 22 роки і при тому мала піддержку батьків. Баюл прибула на Захід, маючи тільки 16 років, і без батьків.

Катаріна Вітт уважає, що Оксана хоче бути неслухняною тепер, коли вона ще молода і швидко стала багатою. Потрібно років, щоб відповідно оцінити успіхи. Оксана потребує добрих дорадників, людей, яким можна довіряти і яким хоче довіряти. Вона має хотіти для себе помочі.

Треба сподіватися, що Оксана, тепер оточена чужими людьми, знайде таких доброзичливих людей, що захочуть щиросердечно їй помогти. Відірвана від свого народу, батьківщини, здана на чуже довкілля і людей, що крутяться коло неї так довго, як довго матимуть користь з цього, Оксана опинилася над пропастю долі. Чи видряпається вона з цього лиха, покаже майбутнє.

Ярослав Ткачівський

* * *

За плином часу юність промине
Але хіба до цього молодому?
Не просимо батьків: „Простіть мене,
Що рідко так навідуюсь додому".

Нас мати виглядає все одно,
Хоч з вирію літа не повернуться.
Нежданим птахом вдартесь об вікно,
Шепніть: „Нам двері відчиніть, матусю..."

Промовите оці слова прості —
Впаде на серце сором чорним круком.
Моліть тихенько: „Матінко, простіть..."
І по-синівськи обцілуйте руки.

Відзначення незалежности України у Філядельфії

Президія Громадського комітету у Філядельфії для відзначення 6-ої річниці незалежности України має приємність повідомити все українське громадянство Філядельфії та околиць, що 25-го березня 1997 року, в приміщенні Українського Освітньо-Культурного Центру, офомився Громадський комітет для відзначення 6-ої річниці незалежности України.

Комітет очолила Президія в такому складі: інж. Методій Борецький — голова, Михайло Ковальчин, Юрій Іхтяров, інж. Борис Захарчук і Ярослав Козак — заступники, д-р Євген Новосад — протокольний секретар, д-р Петро Клюк — кореспонденційний секретар, Звенислава Романів — касир, мґр Ігор Кушнір та Марія Раковська — імпрезові референти.

До Громадського комітету ввійшли такі організації: Округа Українського Народного Союзу (УНС), УЗХ, УСО „Тризуб", ТУІА, Укр. Сеньйори, УОКЦентр, СУМ, ОЖ ОЧСУ, ОДВУ, Б-во к. Вояків 1-ої УД УНА, НТШ у Філядельфії, УПА, „Черемош", УККА, СУК „Провидіння", хор „Прометей", СУА, Українсько-Американські Ветерани, Банк „Певність", УАКРада, ЗУАДК.

Комітет рішив відзначити 6-ту річницю незалежности України в суботу, 23-го серпня, в УОК-Центрі і в неділю, 24-го серпня, на „Тризубівці" в Горшамі, Па.

Комітет звертається з закликом до українських організацій, які ще не вислали своїх представників до участи в Громадському комітеті, просить вислати їх на наступне засідання, яке відбудеться у вівторок, 22-го квітня, в приміщенні УОК-Центру о 7-ій год. вечора.

Д-р Петро Клюк

У СЕРЕДУ, 9-ГО КВІТНЯ, ТУНҐ ЧІҐВА, котрого Китай призначив на керівника Гонґ Конґу після 1-го липня, 1997 року, опублікував пляни про введення більш строгої контролі щодо публічних протестів і свобідного спілкування. Ця обява була важким ударом по громадських правах і показує чого можна сподіватися у майбутності від нових господарів території. Нові правила включають реєстрацію всіх організацій у поліції, обмеження публічних демонстрацій та право уряду цілком заборонити існування деяких організацій. Хоч ці правила офіційно мають бути переглянені громадськістю, то ніхто не сумнівається, що нова Пекіном призначена леґіслятура прийме ці правила після 1-го липня, коли Англія після 100-річного адміністрування передасть Гонґ Конґ Китаєві.

СТАНЬМО ВСІ НА РЯТУНОК НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ!

Звернення до українських установ і поодиноких громадян

У слід за першим повідомленням і закликом у „Свободі" звертаємося до цілої української спільноти, всіх установ і поодиноких громадян доброї волі з гарячим проханням спільно станути на допомогу скарбниці нашої культури, Львівської Наукової Бібліотеки ім. Василя Стефаника, Національної Академії Наук України.

Як вже раніше інформував щоденник „Свобода", у бібліотеці виїмково кризова ситуація, тому що її робітники місяцями не дістають платень. Стан бібліотеки, що уважається одною із найцінніших в Україні, є під загрозою, що її цінності можуть вже в скорому часі бути знищені браком опалу, світла та відповідної опіки. Бібліотека закрита, а її загальний борг виносить 600,000 гривень і хоча надіслано в цій справі численні звернення, Уряд України не реаґує. Треба отже негайної акції цілої західньої української діяспори. Треба допомоги усіх установ та поодиноких громадян, кому лише лежить на серці українська культура та її вдержання на майбутнє. Плянується висилка меморандумів до Президента Леоніда Кучми та членів Уряду України у цій справі. У Львові вже створено громадську установу — Товариство Сприяння Бібіотеці ім. В. Стефаника, яке очолює директор бібліотеки д-р Лариса Крушельницька.

Відозву Ініціятивної групи в ЗСА поміщено у „Свободі" з 29-го січня 1997 року — тепер підписують її видатні науковці і представники громадських установ з повною надією, що ніхто не залишить того звернення без відгуку. Сьогодні українській людині в Україні дуже потрібна українська книга, яка є ключем до минулого нашого народу.

А відомо, щоб утверджувати здобуте сучасне і будувати світле майбутнє, слід знати минуле, яке записане власне в книгах. Тож допоможім зберегти ці кни-ги в Бібліотеці ім. В. Стефаника у Львові. Хай з них навчаються теперішні і майбутні покоління в Украї-ні.

Чеки треба виписувати на: **Ukrainian National Foundation, V. Stefanyk Library in Lviv, Ukrainian National Association, 30 Montgomery St., P.O. Box 17A, Jersey City, N.J. 07303.** Пожертви є звільнені від уподаткування.

Український Конґресовий Комітет Америки
д-р Аскольд Лозинський,
Українська Американська Координаційна Рада
Уляна Дячук,
Наукове Товариство ім. Шевченка в ЗСА
д-р Леонід Рудницький,
Українська Вільна Академія Наук в ЗСА
д-р Василь Омельченко,
Український Науковий Інститут Гарвардського Університету
д-р Роман Шпорлюк,
Українське Історичне Товариство
д-р Любомир Винар,
Українська Асоціяція Університетських Професорів
д-р Олександер Сидоренко,
Український Народний Союз
Уляна Дячук,
Український Братський Союз
Іван Олексин,
Централя Українських Кооператив Америки
Дмитро Григорчук,
Українська ФКК „Самопоміч" в Ню Йорку
Богдан Кекіш,
„Певність" Перший Український Ощадностевий Банк
Юліян Куляс,
Програма Українознавчих Студій при Іллінойському Університеті
д-р Дмитро Штогрин,
Шкільна Рада при УККА
д-р Євген Федоренко.

Список організацій, які піддержують і схвалюють цей заклик, буде ще доповнений у наступних повідомленнях.

Шевченківська академія у Лос Анджелесі

16-го березня ц.р. відбулась у Лос Анджелесі академія-концерт у честь Тараса Шевченка, яку влаштував Український Культурний Осередок при співучасті місцевих громадських організацій.

Програма святкувань почалась традиційно американським славнем та „Заповітом", відспіваними хором „Кобзар" під керівництвом Григорія Голутяка. Голова УКО Петро Якимів відкрив академію і передав слово парохові місцевої української католицької церкви Рождества П.Д.М. о. Олегові Романенкові. Святочне слово о. Романенка було зосереджене на поясненні релігійного мислення і світогляду Т. Шевченка. Доповідач зазначив, що вже від молодих літ Біблія і Святе Письмо були у центрі уваги поета і формували його погляди на справи соціяльного і національного визволення. Були спроби надати творчості Т. Шевченка антихристиянського характеру, інтерпретуючи на свій лад його тимчасові епізоди розпачі. Одначе ці ворожі намагання кинути тінь сумніву на творчість нашого поета не мали успіху і пішли в забуття. Шевченко залишився у пам'яті народу як поет-християнин, символ національної свідомости.

У наступній точці програми виступили діти, учні „Рідної Школи", директором якої є Марко Тарнавський. Невелика але симпатична група маленьких школярів справно, здисципліновано виконала літературний монтаж „Юні дні Шевченка". Добре дібрані і поправно відрецитовані уривки з поезій Шевченка, переплітані пісеньками при фортепіяновому супроводі проф. Лесі Куриленко, захопили присутніх. Рясні оплески були заслуженою нагородою для дітей і учителів, які вклали чимало праці в підготову цього монтажу. Добру дикцію та розуміння змісту поеми „Чернець" виявили пластунки Ксеня Снилик і Тарас Матла. Глибину краси поезії В. Сосюри „На могилі Шевченка" подала нам художньою рецитацією молода українська поетеса Зоряна Волос. Дуже на часі був виступ Юрія Вибачинського, баритона, довголітнього соліста хору „Кобзар". Він відспівав з належним патосом пісню А. Давиденка „Звучи, рідна мово" (муз. О. Семенова). Добрий супровід був у руках М. Карра. Цей виступ був дійсно драматичною пригадкою для тих, які соромляться своєї рідної мови. Молодий учень фортепіянової кляси проф. Лесі Куриленко Маркіян Олесіюк виконав частину сонатіни М. Камідзе і веселе „Рондо" Кренцліна. Присутні завважили значний поступ у його техніці гри. Думаю, що Маркіян має всі можливості ввійти у сферу професійних музикантів, але цього можна досягнути лише систематичними студіями та впертою працею.

Приємною несподіванкою був виступ поета жидівського походження Абрама Кацнельсона, лавреата літературної премії ім. М. Рильського. Любов України і пошану Т. Шевченка він задемонстрував своєю поезією „Пам'ятник Тарасові Шевченкові". Ця поезія була створена ним з нагоди відкриття пам'ятника Т. Шевченка у Вашінгтоні. У своєрідному інструментальному терцеті виступили дві скрипальки — Зінаїда і Анна Костючек — при фортепіяновому супроводі Євгенії Костючек (мама і дві доньки), які виконали на професійному рівні популярні твори В. Івасюка „Водограй" і „Червона рута" та композицію Поклада „Тиха вода". За мистецьке виконання творів на відомих народних мотивах слухачі нагородили талановитих музикантів рясними оплесками. Перед виступом хору 12-тирічна поетка продеклямувала свій вірш „Молитва", у якому висловила шану Тарасові та свою тугу за Батьківщиною.

На закінчення програми місцевий мішаний хор „Кобзар" під керівництвом Григорія Голутяка і при фортепіяновому супроводі проф. Лесі Куриленко відспівав шість пісень: В. Ємця „Встає хмара", А. Гнатишина „Думи мої", Я. Степового „Ой, нема нема", М. Лисенка „У туркині", В. Косенка „Реве та стогне" і Ю. Мейтуса „Гамалію". З репертуару хору „Кобзар" треба відзначити композицію Юлія Мейтуса, композитора харківської групи 20-их років, майстра композиторської техніки та мистецтва інструментації. Він є автором декількох успішних опер.

„Гамалія" написана у сучасному стилі, на зрозумілій гармонічній структурі, і тому цей твір задоволяє естетичні вимоги різних слухачів. Хор „Кобзар" довів, що може виконувати складніші вокальні твори і, мабуть, такі є його пляни на майбутнє. Одначе для здійснення цих замірів треба у хорі осягнути кількісну і якісну голосову рівновагу.

Святкування закінчили всі присутні спільним відспіванням „Ще не вмерла Україна". В закінченні належить відзначити самопосвяту і віддaність громадській справі усіх виконавців та учасників концерту. Глядачів могло би бути більше і при тій нагоді доводиться, на жаль, скритикувати тих, які злегковажили святкування у честь нашого провідника, виразника національних прагнень українського народу.

Декорації виконав Олександер Рівний, а проводила святом Зоряна Волос. Організував програму Ігор Лесик, культурно-освітній референт УКО.

Н. Н.

ПОЖЕРТВИ НА ЛЬВІВСЬКУ БІБЛІОТЕКУ ім. СТЕФАНИКА, ОДЕРЖАНІ ДО 18-го БЕРЕЗНЯ 1997 РОКУ:

Кобаса Олександер 50,000 дол., Пуйо Іван 1,000 дол., Гайдук Антін і Марта 550 дол., по 500 дол.: Залізняк Юліян, Товариство Українсько-Американських Сеньйорів, Маямі, Фла., „Самопоміч" Балтимор, Осередок Народного Фонду Допомоги в Балтиморі; по 250 дол.: Василишин Роман і Володимира, Кобринський Лев, Фіцалович Лідія, „Самопоміч" в Рочестері, Н.Й.; по 200 дол.: Байко Андрій і Ірена, Політило Анна, Митрополит УКЦ Стефан Сулик, Томич Ярослава і Омелян, Тимків Тамара і Степан, Худьо Богдан і Богданна, Дячук Уляна і Володимир, Музичка Ярослав і Лярисса, Бобійчук Володимир; 150 дол.: Слиж Роман; по 125 дол.: Геча Дам'ян і Лідія, д-р Стрібицький Олександер; по 100 дол.: Лютенко Юрій, Поперечний Степан, д-р Смик Роман, д-р Трусевич Теодор і Дорота, Попович Орест, Карпевич Христина, Лятишевські Анна і Олександер, Савицький Роман і Павлиш Іванна, Шандрук Павло, Шуст Нестор і Анізія, Бачинський Євген, Филипович Ольга і Євген, Керод І., Козак Богдан і Ольга, Герасимович Роман, д-р Юрій і Стефанія Бережницькі, Бровар Євген і Осипа, Яворський Михайло, Кривулич Мирослава, Кузьмич Р., Шепелявий Богдан і Христина, Тарнавські Марта і Максим, Єпископ УПЦ Паїсій, Маланчук Степан, Миндюк Дарія, Ярема Тома, Козбур Люба і Нестор, Сіра Мирослава, Вальчук Орест і Христина, Валепук Орест, Гарасовський Остап і Іванна, Струць Роман, Колінко Оксана і Мисько Зореслава, Кучер Володимир і Ксеня, Шарко В., М. Цибрівський Юрій і Наталія, Хамуляк Іван і Іванна, Лукашевич Наталія; по 60 дол.: Савицький Зиновій і Теодозія, Білик Михайло, Кошольовські Анна і Дмитро; по 50 дол.: Дубик Ольга, Сендзік В. Н., Скіра Іван, Будний Дарія і Аня Алляра, Кузьма Орест і Оксана, Брикович Теодозія, д-р Бородайко Любомир, Фаріон Євгеній, Колюбинський В., Козак Володимир, Панчук Ярослава, Рак Оксана, Слиж Володимир і Богданна, Баран Володимир і Оксана, Ціко Микола і Марія, Цибрівський Мирослава і Скубяк Анна, Гойдиш Євстахія, Конюх Дарія, Косович Дмитро і Стефанія, Семків Богдан, Відд. 240, Ґерманський Андрій і Марія, Ґерун Марія і Симон, Легенька Марія, Савицька Марія і Юрій, Шевчук Зиновія і Теодор, Бар Ярослава, Коваль Богдан і Наталія, Кузьо Теодор, Мартинюк Зиновія, Менцінський Орест і Святослава, д-р Оришкевич Йосип і Лідія, Перейма Мирослав, Пилип Володимир і Романа, Відділ СУА 57, Дутчак Дмитро, Стецьків Ніля і Євген, Домбровський Андрій, Ломницька Дарія, Романишин Іван, Шиприкевич Володимир і Олена, Скрибайло Степан і Марія, Качай Ярослав, Цап Василь і Марія, Галецький Константин і Марія, д-р Кузьмак Любомир і Роксана, Кузик Дарія, Мізь Любомир, Онишкевич Марія, Максимонько М., Шембель Г., Ференцевич Юрій, Калинович Василь, Мірчук Анізія, Паньків Павло, Самотулка Теодозій і Дарія, Шутер Тетяна і Рассал, Турчин Андрій, Левінко Андрій, Снігура Валя і Євген, Стельмах Анна, Кучер Іванна, Колтунюк Любомир, Форис Юрій і Іванна, Кравців Неоніля 44.90 дол., по 40 дол: Піхурко Микола і Задойний Ореста, Ступка Григорій; 35 дол. — Кулик Теофіль; по 30 дол.: Миколаєвич Роман і Наталія, Филипович Нестор, Терлецька Аріядна, Чайківська Люся; 27 дол. — Ромах Микола і Марія; по 25 дол. Дзедзик Андрій і Ірена, Сенежак Володимир і Софія, Бігун Ярослав і Богданна, Бень Константин і Тереса, Бараницький Дмитро, Німилович Надія і Осип, Гриньків Володимир і Ольґа, Похмурський Богдан, Цибрівський Ілько і Ольга, Іваницький Ігор і М.К., Андріяк Марія, Гелетканич Андрій, Менцінський Зенон, Зобнів Марія і Любомир, Михайлів Євген і Богданна, Савка Ева, Малиновський Василь, Сеник Ярослав, Смішкевич Марія, Клапіщак Володимир і Наталія, Добуш Григорій, Нинка Іван, Цибрух родина, Герасим Іван, Мельник Дмитро, Самутан Йоан, Кострубяк Дарія, Палійчук В. і О. Костюк Іван, Палійчук Василь і Оксана, Яворівська Дарія, Округа УНС Джерзі Сити в пам'ять М. Сірого і С. Раєн; 21 дол. — Штойко Ярослав; по 20 дол.: Лещишин Петро і Марія, Коцибала Святослав, Сушко Володимир і Ольга, Садовський Євген і Степанія, Турянський Євген, Камінська Любомира, Цьолко Іван і Стефанія, Ярема Люся, Качмарська Ірена, Лампіка Любомир, Наливайко Мирослав, Папіж Олена, Ванько Анна, Пукас Микола, Зобнів М. і А., Совган Ярослава; по 10 дол.: Твердохліб Петро і Ірена, Іскало Федір і Емма, Возьний Володимир і Іванна, Михалевич Ніна і Рудакевич О., Бубняк Ярослав, Климовський Володимир і Гільдеґард, Басняк Нестор, Івахів Ярослава, Марковська Ліда, Яворська Ірена, Поліщук Анна.

Д-рові П. Пундієві — 75 років

З великою приємністю хочемо поінформувати, що д-рові Павлові Пундієві — одному з найбільш активних діячів української медичної діяспори та історикові української медицини — 14-го квітня сповнюється 75 років його трудолюбивого життя. Його життя і діяльність є кращим прикладом того, що навіть опинившись в не легких умовах скитальщини та чужини, при сильному бажанні людина скоріше чи пізніше може досягти того, чого бажає.

Д-р Павло Пундій.

Народившись 14-го квітня 1922 року в селі Косів, Чортківського повіту, Тернопільської области в середньо-заможній селянській родині, молодий Павло, подібно до свого енерґійного та працьовитого батька, не дармував і не втрачав жодної можливости, щоб досягти своєї мети. В 1942 році, після здачі матури в чортківській ґімназії, П. Пундій записується на медичні студії у Львові. Але вже навесні 1944 р. змушений був тікати перед загрозою московсько-большевицької навали. Тільки в 1949 р., на скитальщині в Німеччині, здійснюється заповітна мрія — він успішно закінчує в Ерлянґені медичні студії і здобуває лікарський диплом. Не легко то було, бо у його родині в той час вже була третя дитина — синок Андрій (нар. 1947 р.). Але завдяки дружині Дарці всі труднощі вдалося перебороти.

1950 року наш ювілят іміґрував з родиною до ЗСА, де після дворічної шпитальної практики нострифікував диплом та почав працювати залізничним лікарем у Чикаґо, де працював аж до 1988 р., коли перейшов на емеритуру.

Від самого початку прибуття на американську землю д-р П. Пундій належить до Українського Лікарського Товариства та бере активну участь в громадському житті діяспори. 1977 р. він започаткував працю над виданням, яке б відображувало поточні події та історію української медицини. Внаслідок його старання, у 1980 р. в світ вийшов унікальний у нашій літературі збірник — „Український Медичний Архів", число 1, Чикаґо. Видавець — Українське Лікарське Товариство Північної Америки (УЛТПА). Це перше число було присвячене 120-ій річниці народження Евгена Озаркевича, про якого тодішня московська влада на українській землі не дозволила навіть згадувати. З того часу П. Пундій зібрав і видав 13 книг „Архіву", які присвячені видатним українським лікарям — М. Панчишинові, Р. Осінчукові, П. Моцюкові, Т. Лапичакові, Ю. Липі, В. Плющеві, С. Парфанович та іншим. Окремі числа присвячені 60-ти літтю заснування Українського (таємного) Університету у Львові, 25-ти літтю Українського Лікарського Товариства у Львові та створенню Українського Шпиталя ім. Митрополита Андрея Шептицького у Львові.

Але на цьому діяльність нашого шановного Ювілята ажніяк не закінчується. Бо крім обов'язків довголітнього архіваря та директора бібліотеки УЛТПА в Чикаґо він поставив перед собою завдання видати великий двотомовий біобліографічний довідник — „Українські Лікарі". І ось, згідно ухвали Лікарської Комісії та Видавничої Ради Наукового Товариства ім. Т. Шевченка у Львові, такий збірник чи довідник вже вийшов у світ у Львові (1944 р.). У цій 328-сторінковій, солідно виданій книзі вміщено біографічні матеріяли про 428 українських лікарів, які, виконуючи професійний обов'язок, віддавали свої сили, а інколи і життя, справі охорони здоров'я народу, брали участь у діяльності українських лікарських і наукових організацій, національно-визвольному русі, розвивали культуру і науку.

В книзі охоплено декілька ґенерацій лікарів, включно з тими, які одержали лікарські дипломи до 1994 року. Найповніше представлено лікарів Західньої України, зокрема їхню діяльність на еміґрації. Наведено наукові праці лікарів (понад 1,500), бібліографічні джерела (майже 700), світлини (понад 220). Подано список членів Українського Лікарського Товариства, а наприкінці також іменний покажчик. Книга розрахована на лікарів, студентів, науковців, істориків і широке коло читачів, яких цікавить історія медицини та хвилюють проблеми українського національного відродження. Видання здійснено завдяки підтримці УЛТПА. В Україні вже появився другий том цього довідника, зібраний та опрацьований д-ром Павлом Пундієм.

Але, як кажуть, в житті — як на довгій ниві... Все трапляється... На жаль, наш шановний Ювіляр не є вийнятком з такого загального правила. Після 46-ти років щасливого подружнього життя відійшла у вічність його дружина Дарія — мати чотирьох дітей. Останні два роки перед смертю Дарія тяжко хворіла і її доглядав добрий чоловік Павло, який дуже тяжко переживав втрату своєї милої дружини. Але й тут доля йому посміхнулася: в 1992 р. він вдруге щасливо одружився з Орисею, вдовою по д-рові Антонові Вітковському, яка внесла взаємну любов і радість у його життя.

Якщо йдеться про родину Пундіїв, то всі їх діти не тільки позакінчували школи, але за фахом стали лікарями, і то не зважаючи на те, що медичні студії в ЗСА вважаються найдорожчими. Ось їх імена: Осип (чи Йосиф) Пундій — лікар інтерніст, Чикаґо, Христина Пундій-Нечвід — лікар-офтальмолог в Чикаґо, Андрій Пундій — лікар-психіятр у Чикаґо, Ляриса Пундій-Бозько — доктор оптометрії в Чикаґо.

Як доповнення до поданого щодо особи д-ра П. Пундія як видатного лікаря та історика української медицини, наведемо кілька висловів відомих українців. А саме: д-р Роман Осінчук: „Д-р П. Пундій любить і цінить книжку й історію лікарського руху, вишукує різні статті на цю тему і розбудовує архівну бібліотеку нашого товариства".

(„Лік. Вісник" ч. 101, 1981 р.). „З усіх творів, які вийшли за час перебування д-ра П. Пундія на становищі архіваря та скарбника УЛТПА, — писав заслужений журналіст та громадсько-політичний діяч Іван Кедрин, видно подивуґідну відданість цього лікаря-громадянина архівно-медичний справі... Праця д-ра Павла Пундія варта найбільшого признання і заохоти" („Свобода", 11-го лютого 1983 р.). В статті „Д-р Павло Пундій — гордість лікарського товариства в ЗСА" (газета „Українське Життя" за 1-го травня 1988 р.) письменник і публіцист Юрко Степовий писав: „Він протягом тридцяти років уважно і пильно стежить за вирощуванням молодих українських кадрів, подаючи свої дописи про кожного професіоналіста в багатьох українських органах.

Він пильно стежить і популяризує молодих українських лікарів, заохочуючи нашу молодь до цього шляхетного фаху".

І тому 26-ий з'їзд Українського Лікарського Товариства Північної Америки, який відбувся 22-25-го червня 1995 р. в Керґонксоні, за довголітню працю для УЛТПА та українського народу нагородив доктора медицини Павла Пундія найвищою відзнакою — грамотою почесного члена УЛТПА, а вчена рада Львівського Медичного Університету відзначила його почесним докторатом.

Побажаємо йому ще багато років життя, доброго здоров'я та здійснення всіх творчих задумів.

Д-р Юліян Мовчан

В пам'ять дорогої подруги, довголітньої пластової виховниці **ТОНІ ГОРОХОВИЧ** замість квітів на її могилу в рідній Волині складаємо 100.00 дол. на „Пластовий Шлях".

ПЛАСТОВИЙ КУРІНЬ „ВЕРХОВИНКИ"

У суботу 19-го квітня ц.р. виповнюється 7-ма річниця відходу у вічність поета-письменника

сл. п.

ЛЕОНІДА ПОЛТАВИ

У цей день відбудеться посвячення пам'ятника на його могилі, на православному цвинтарі св. Андрія у С. Бавнд Бруку, о год. 1-ій по пол.

Прийняття — у заряді Сестрицтва.

Його побратимів, друзів, знайомих запрошуємо до участи та просимо про молитви за спокій його душі.

РОДИНА

В П'ЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
відходу у вічність нашого найдорожчого
МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСЯ і БРАТА

бл. п.
д-ра

МИХАЙЛА СНІГУРОВИЧА

відправлено святі Літургії в церквах:
Едмонтоні, Віндзорі, Гемптонбурґу, Кергонксоні, Ютиці, Ню Гейвені.

Рідних і знайомих проситься згадати покійного у своїх молитвах.

Дружина МАРІЯ
діти і внуки.

Крамниця

Скажете — що ж таке? Їх же всюди повно. Та не таких! Ця — виїмкова. Заснували її члени Осередку Української Спадщини „Мозаїка" ще в 1983 році в приміщенні під церквою св. Йосафата в Рочестері, Н. Й. Від того часу вона не тільки існує, але ввесь час розвивається, багатіє змістом. Недарма її називають „Мозаїка". Кожної неділі відкрита від 9-ої год. ранку до 1-ої пополудні, і коли заходите туди, стрічають вас усміхнені обличчя двох жінок — Ірини Руснак і Марії Крамарчук — як також представника з молодшого покоління, Романа Ількова. Вони вам послужать порадою, а коли треба, знайдуть бажану річ або навіть замовлять, якщо маєте якесь особливе бажання.

У крамничці мають свій куток. І чого там тільки нема! Нові видання з літератури, мистецтва, багато книжок для дітей, шкільних читанок. Є і касети, відео, плити, компактні диски з українськими піснями; є й релігійні книжки. Залежно від пори року, є картки на Великдень чи Різдво, картки з побажаннями з різних нагод, є всі потрібні речі для писання писанок, полотно і нитки до вишивання.

За крамничку відповідає голова Осередку Ірина Руснак, яку завжди можна там стрінути, та Марія Крамарчук — фінансова референтка крамнички. Обидві гарно зі собою співпрацюють, замовляють товари, оцінюють речі у „коміс", провадять книжки і звітують на річних засіданнях Осередку. Великою поміччю в крамничці була Мирослава Приймак, а від двох літ багато праці та молодечої ініціятиви вкладає Роман Ільків, другий заступник голови Осередку.

Половина чистого доходу з продажу в крамничці передається до парохії св. Йосафата, а друга половина іде до Осередку на закуп оригінальних одягів з України, експонатів народного мистецтва та потрібних для виставок ґабльоток.

Сьогодні ми сприймаємо існування „Мозаїки", як щось звичайне, забуваємо, що для зорганізування Осередку працювало багато осіб. Треба було підготувати кімнату, дати освітлення, придбати шафки, полиці, столики, ґабльотки, (а є їх 14 — менших і більших). Про це дбав перший заступник голови Василь Гринів з іншими членами Осередку.

В кімнаті Осередку крім крамнички за склом розміщені оригінальні одяги перших поселенців з Рогатинщини,Калущини та інших районів України. Приглядаєшся й дивуєшся працьовитості нашого народу і розмаїттю зразків народного мистецтва. Є і гуцульський жіночий одяг, чоловічий киптар, постоли, ремінь. В ґабльотці, яка складається з трьох вікон, приміщені п'ять жіночих оригінальних сорочок, гуцульський сердак (киптар), фоти і обгортка, дзюбана та інші експонати. В іншій — два жіночі одяги з Поділля.

На стінах портрети Андрея Шептицького, Йосифа Сліпого, храм св. Юра у Львові і св. Софії в Римі, 1000-ліття хрещення України.

Тому, що замало місця в кімнаті Осередку, деякі речі розміщені в сусідстві, у великій залі під церквою. Там дві нові великі ґабльотки, в яких сім оригінальних народних одягів — шість жіночих і один чоловічий. Одна ґабльотка прикладного мистецтва: вишивані блюзки, серветки і т. п. Окреме місце присвятили Тарасові Шевченкові, де є його вишитий портрет, а на фронті — безцінний „Кобзар" та інші твори.

У цій залі також дві сезонові ґабльотки, зміст яких міняється залежно від сезону: різдвяна чи великодня тематика. Тепер у Великому пості релігійні предмети: хрест, чаша, вервиця, Біблія і т. п. Підчас Різдвяного сезону члени Осередку щорічно прибирають чудову живу ялинку, заохочуючи парохіян приносити ручно роблені прикраси.

За виставки відповідає Комісія, в якій працюють Христина Ковч, Марія Лозинська, Іванна Мартинець і Марія Вергун. Зв'язковою до американського світу музеїв є секретарка Осередку Ірина Михайлюк. А мґр Мирон Руснак, чекаючи щонеділі на свою дружину, запевняє безпеку.

Праці багато для всіх. Треба все втримати у відповідному порядку, чистоті, доповнювати браки, змінювати виставки, дбати про крамничку, бо тільки завдяки її існуванню можна було це все надбати. І вся ця праця безплатна. Треба справді подивляти жертвенність членів Осередку і побажати їм сил і здоров'я виконувати корисні завдання і своєю посвятою заохотити молодше покоління до допомоги й продовжування корисних задумів.

Люба Цегельська

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ЄЛИСАВЕТА ЛІСНИЙ член УНС Відд. 349-го Т-ва ім. Тараса Шевченка в Менвіл, Н.Дж. померла 10-го листопада 1996 року на 85-му році життя. Нар. 25-го вересня 1911 року в ЗСА. Членом УНС стала 1975 року. Залишила у смутку дві сестри Милдред і Аґніс, брата Гірама, дві доньки Мері Джейн і Мелінду та ближчу і дальшу родину в ЗСА. Похорон відбувся 12-го листопада 1996 року на цвинтарі в Сомерсет Гиллс, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Михайло Захарко, секр.

КАТЕРИНА КАВЧАК член УНС Відд. 96-го в Пітсбурґу, Па. померла 12-го вересня 1996 року на 90-му році життя. Нар. 19-го липня 1901 року в Джанставні, Па. Членом УНС стала 1945 року. Залишила у смутку дочку Ірену Кавчак. Похорон відбувся 16-го вересня 1996 року на Grandview Cemetery in Johnstown, Pa.

Вічна Їй Пам'ять!

Нік Драпала, секр.

МИКОЛА ГРИЦКОВЯН член УНС Відд. 204-го ім. А. Гончаренка в Ню Йорку, Н.Й. колишній старшина УПА помер 11-го жовтня 1996 року на 74-му році життя. Нар. 17-го грудня 1922 року в селі Березка, Україна. Членом УНС став 1978 року. Залишив у смутку дружину Александру, дочок Стефанію і Христину, сина Миколу; ближчу і дальшу родину в ЗСА та в Україні. Похорон відбувся 14-го жовтня 1996 року на цвинтарі св. Духа в Гемптонбурґу, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Михайло Шпонтак, секр.

ЮРІЙ ТОМКО мол. член УНС Відд. 137-го Т-ва ім. Богдана Хмельницького у Вест Істон, Па. помер 30-го вересня 1996 року на 68-му році життя. Нар. 1928 року в Істон, Па. Членом УНС став 1967 року. Залишив у смутку сестер Елізабет Мінео і Ширлі Шолфілд. Похорон відбувся 3-го жовтня 1996 року на цвинтарі Нортгемптон Меморіял Шрайн в Істон, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Стефан Колодруб, секр.

АННА М. МОРИКАН член УНС Відд. 47-го Т-ва ім. Ольги Басараб в Бетлегем, Па. померла 5-го жовтня 1996 року на 68-му році життя. Нар. 14-го грудня 1927 року в Аппер Назарет Тавншип, Па. Членом УНС стала 1972 року. Залишила у смутку дочку Кетлін з мужем Кеннет Гаас, сина Дениса, братів Енді і Петра, сестер Елізабет Корона, і Марію Коваловську і двоє внуків. Похорон відбувся 9-го жовтня 1996 року на цвинтарі Holy Family Cemetery in Nazareth, Pa.

Вічна Їй Пам'ять!

Управа

ОЛЬГА ГЕЛЕН СИДОР член УНС Відд. 316-го в Рочестері, Н.Й. померла 28-го червня 1996 року на 79-му році життя. Нар. 14-го січня 1917 року в Рочестері, Н.Й. Залишила у смутку сина Джеймса, невістку Елизабет, внуків Матея і Джонатана, дочку Сузен Горноф з мужем Іваном. Похорон відбувся 1-го липня 1996 року на цвинтарі Ріверсайд в Рочестері, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар